

ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА, КУЛТУРАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА МЕЖДУ ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ДЪРЖАВАТА ИЗРАЕЛ ЗА ПЕРИОДА 2022 - 2025 Г.

**(Одобрена с Решение № 325 от 20 май 2022 г.
на Министерския съвет. В сила от 13 юни 2022 г.)**

Издадена от Министерството на външните работи
Обн. ДВ. бр.49 от 30 юни 2022 г.

Правителството на Република България и правителството на Държавата Израел (наричани по-долу "Страните"), водени от желанието си за укрепване на приятелските си отношения и насърчаване на обмяната в областите култура, образование и наука, въз основа на Споразумението между Правителството на Република България и Правителството на Държавата Израел за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката, подписано в Йерусалим на 4 юли 1991 г., се споразумяха за следната Програма за сътрудничество за периода 2022 - 2025 г.

Двете Страни са убедени, че това сътрудничество ще допринесе за развитието на техните отношения и ще повиши осведомеността, особено сред младежта, за историята и културата на народите от двете страни и се съгласяват да насърчават сътрудничеството, за да подобрят и укрепят взаимното разбирателство и приятелство между двете страни.

ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. Образование

1.1. Страните съдействат за обмяната на информация и конструктивни контакти между двете държави в различни аспекти на образованието.

1.2. Страните насърчават развитието на сътрудничеството между образователните институции на двете държави.

1.3. Страните съобразно бюджетните си средства насърчават и съдействат за обмяната на информация, опит, документация и експерти в следните области:

- образователната система на двете страни;
- обучение на учители и продължаващо обучение за учители;
- организация и управление на училищата;
- образователно законодателство (например правилник за труда на учителите);
- образование за ученици с увреждания и специални потребности;
- децентрализация и автономия на училищата;
- гражданско образование и обучение по равенство на половете;
- образование за деца с изяви дарби;

- културна и религиозна интеграция на малцинствените групи (включително съвместни проекти);
- програми, насочени към превенция на наркотиците (включително съвместни проекти);
- преподаване на чужди езици;
- формално и неформално образование;
- интердисциплинарен подход (напр. литература, кино и др.);
- приобщаващо образование;
- култура и наследство;
- образование за възрастни (учене през целия живот);
- наука и технологии;
- принос на младежта към общността;
- развиване на житейски умения;
- образование по изкуствата;
- професионално обучение и техническо образование;
- технологии и иновации в училищата за учителите и учениците;
- образование и изследвания за Холокоста.

1.4. Страните насърчават сътрудничеството между училищата по различни проекти, базирани на информационни и комуникационни технологии (ИКТ).

1.5. Двете Страни се съгласяват да си сътрудничат в областта на електронното обучение, включително проектиране, разработване и внедряване на софтуер, хардуер и професионални практики, като: дигитални книги, софтуер за управление на обучението, среда за обучение от разстояние, обучение на учители и др.

1.6. Страните действат за насърчаване на преподаването на езика, литературата, историята и културата на другата държава в съответните им основни, средни и висши училища. За тази цел съответните експерти от партниращата страна ще бъдат поканени да изнасят лекции, провеждат семинари и реализират други образователни дейности. Условието, при които експертите извършват съответните си дейности в приемащата страна, се договарят между съответните институции на двете страни или по дипломатически път.

1.7. Страните отбелязват със задоволство подписването на допълнение към Меморандума за разбирателство между Министерството на образованието и науката на Република България и "Яд Вашем", Мемориален център за жертвите и героите на Холокоста на Държавата Израел, в Йерусалим, през ноември 2018 г.

1.8. Страните се ангажират да предотвратяват публикуването на учебници, които насърчават расизма, антисемитизма и ксенофобията, за да се противопоставят на предразсъдъците и негативните стереотипи.

1.9. Страните поставят специален акцент върху изследванията, документацията, образованието и възпоменанието, които са свързани с Холокоста. В този контекст в предмета на изследванията ще се включва българската еврейска общност преди

Втората световна война и връзките ѝ с нейното обкръжение в предвоенния период; аспектите на антисемитизма, забележителното спасяване на българските евреи, депортирането на евреи от Северна Гърция и части от бивша Югославия, които са били под българска администрация по това време.

България като член на Международния алианс за възпоменание на Холокоста ще продължи да обучава учители за образованието по Холокоста и да включва темата в своята национална образователна програма. Освен това тя ще продължи да подкрепя усилията си за насърчаване на изследванията на Холокоста в своите висши училища и ще предоставя достъп до документите от първичния източник, свързани с Холокоста, в съответствие със споразумението, подписано през март 2013 г., и анекса, подписан на 16 май 2018 г., между Държавна агенция "Архиви" в Република България и "Яд Вашем".

1.10. Страните подчертават значимостта от даването на възможност на младите хора за запознаване с Холокоста по време на образованието им в училище, като се позовават и на съдържанието на Стокхолмската декларация от януари 2000 г. и резолюцията на ООН 60/7 от 1 ноември 2005 г., определяща 27 януари като ежегоден Международен ден на възпоменанието в памет на жертвите на Холокоста, който подчертава уникалния исторически характер на Холокоста и осъжда все още съществуващите опасности от геноцид, расизъм, антисемитизъм и ксенофобия. В този контекст Страните ще подкрепят образователните дейности, предприети на всички нива в училищата, които целят борба срещу расизма и антисемитизма.

1.11. Българската страна насърчава изучаването на Холокоста като част от учебната програма на учениците по история и цивилизации и гражданско образование в държавните и общинските държавни училища.

2. Стипендии

2.1. В зависимост от наличните ресурси Българската страна осигурява по една стипендия за летен курс по български език и култура съответно в Софийския университет "Св. Климент Охридски" и във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий", както и три стипендии за следдипломни специализации и изследвания, по десет месеца всяка.

Информация за кандидатите за стипендия за летен курс по български език и култура (срокове за кандидатстване, формуляри и друга необходима информация) се изпраща ежегодно по дипломатически път до Израелската страна.

2.2. В зависимост от наличните ресурси Израелската страна осигурява всяка година две стипендии за летен езиков курс по съвременен иврит и три стипендии за специализация за една академична година (до осем месеца), всяка за докторанти и постдокторанти, които желаят да извършат научни изследвания в израелски висши училища.

Информация за кандидатите (крайна дата за подаване на заявления, възрастова граница, необходими документи, формуляри, подробности за субсидии и др.) се

разпространява ежегодно чрез дипломатическите канали и на електронната страница на Министерството на външните работи:

https://www.gov.il/en/service/scholarships_application_for_academic_studies_in_israel?trigger=sugg.

2.3. Тези стипендии са в рамките на планираните средства на Страните за дейността в съответната година.

3. Сътрудничество между висшите училища

3.1. Без да се засягат правомощията на Израелския съвет за висше образование (СНЕ) в областта на висшето образование и автономията на висшите училища, Страните ще си сътрудничат, както следва:

3.2. Страните насърчават прякото сътрудничество между висшите училища от двете страни.

3.3. Страните поощряват обмена на публикации, литература, изследователски материали и друга информация в областта на висшето образование.

3.4. В зависимост от наличните ресурси Страните осигуряват участието на трима представители на академичните среди в национални и международни конференции/семинари и други подобни прояви, които ще се провеждат в двете страни за период до пет дни всяка, докато тази програма е в сила.

3.5. Страните си сътрудничат в насърчаването на проучванията, отнасящи се до културите, езиците и съвременната история за всяка от страните в съответните висши училища.

4. Наука

4.1. Страните насърчават прякото сътрудничество между научните и изследователските институции. Съдържанието на това сътрудничество ще бъде договорено от компетентните институции на двете страни.

4.2. Страните насърчават взаимния обмен на научни работници и изследователи с цел научни изследвания, следване, консултации и дискусии в научните дисциплини. Правилата и условията на подобен обмен ще бъдат договорени от съответните институции и/или чрез дипломатически канали, както е подходящо.

4.3. Страните насърчават съвместни научни и технологични изследвания, изследователски проекти и проекти за развитие в области от взаимен интерес, както и обмен на научна и техническа информация и публикации.

4.4. Страните насърчават прякото сътрудничество между висшите училища, академии на науките и други научноизследователски институции.

5. Обмен на експерти по култура и изкуство

Общи положения

Страните приветстват високото равнище на взаимните културни дейности, като отбелязват ценната роля на културните връзки между двете страни. Страните потвърждават намеренията си да продължат да насърчават прякото сътрудничество между културни институции, организации и частни лица в двете страни.

Страните насърчават инициативи, предназначени да подпомагат публични и частни организации и лица, ангажирани в насърчаването и спонсорирането на културни дейности от български произход в Израел и на културни дейности от израелски произход в България.

5.1. Страните насърчават обмена на музикални, театрални, визуални и пластични изкуства, дизайн, танци и всички други артистични състави или лица, които участват в турнета, фестивали и други културни прояви, включително конференции, симпозиуми, съвместни представления, семинари, артистични изложения и срещи, включващи обмен на информация и опит. Освен това Страните насърчават посещенията на критици в областта на изкуството, писатели и журналисти, занимаващи се с култура, с цел да се насърчи по-доброто разбиране на социологическите и културните процеси, протичащи в другата страна.

5.2. Фестивали на сценичните изкуства:

Страните насърчават обмена на експерти и артисти за представления и участие в техните фестивали на сценичните изкуства. Подробностите, свързани с този обмен, като например броя на артистите и продължителността на престоя, се основават на принципите на реципрочност и се договарят от Страните и/или съответните институции според случая.

Страните се информират предварително по дипломатически канали за големи международни фестивали, които ще се провеждат в съответните им страни, за да улеснят това участие. Информацията ще бъде публикувана и на интернет страниците на съответните компетентни органи и институции.

5.3. Визуални изкуства, фотография и дизайн:

Страните си сътрудничат в областта на изобразителното изкуство, панаирите на занаятите, фотографията и дизайна. Насърчават обмена на изложби и сътрудничеството между художници, народни занаятчии, експерти по изкуство и специалисти в областта на традиционните народни творби.

5.4. Архитектура:

Страните насърчават прякото сътрудничество между архитекти, архитектурни институции и обмена на архитекти, както и обмена на информация и популяризирането на изложби.

5.5. Музеи и изложби:

Страните насърчават преките контакти между музеите, галериите и други подобни институции в двете страни, включително обмена на специалисти, куратори, материали, движими културни ценности и информация. Сътрудничеството се осъществява въз основа на двустранни споразумения за сътрудничество между културни институти.

Страните насърчават обмена на изложби на съвременно изкуство, включително произведения на изкуството от музеи, официални и алтернативни изложбени

пространства, частни галерии, училища и галерии за обучение на художници, както и осъществяването на съвместни проекти в областта на съвременното изкуство.

5.6. Музика:

Страните насърчават представянето на творчеството на своите композитори в другата страна. Те също така подпомагат преките контакти между музиканти (диригенти, солисти и др.), музикални организации, институции, асоциации, оркестри и консерватории в областта на класическата и съвременната музика, включително обмен на записи и лични посещения на комерсиална и некомерсиална основа.

Страните се стремят да улесняват участието на своите музиканти, както и на журита и наблюдатели в големи фестивали, конкурси и събития, организирани в двете страни.

5.7. Танцово изкуство:

Страните насърчават обмена на танцьори, хореографи, танцови експерти, преподаватели и продуценти на танцови фестивали. Страните участват съвместно и в развитието на многостранното културно сътрудничество.

5.8. Театър:

Страните насърчават обмена на актьори, режисьори, драматурзи, критици и др. Страните също така участват съвместно в развитието на многостранното културно сътрудничество.

5.9. В зависимост от наличните ресурси Страните дават възможност за ежегодни посещения на експерти/художници/продуценти/куратори в гореспоменатите различни области на изкуството за общ период от не повече от пет дни всяка година. Проектите се договарят от Страните по дипломатически път.

6. Културно наследство и археология

6.1. Страните насърчават сътрудничеството в областта на опазването на културното наследство, като обменят информация за съответните национални законови и подзаконови актове. Освен това те насърчават дейности, насочени към опазването на обекти от взаимен интерес.

6.2. Страните насърчават прякото сътрудничество между институциите в областта на опазването на културното наследство. Те също така обменят специалисти, академични експерти, информационни и рекламни материали, както и информация за провеждане на семинари.

6.3. Страните насърчават сътрудничеството между съответните органи и институции с цел предотвратяване на незаконната търговия с предмети на културното наследство в съответствие със съответните им национални закони и разпоредби.

6.4. Страните насърчават сътрудничеството в областта на археологическите разкопки, опазването на градската среда и архитектурните изследвания. Подробностите за това сътрудничество се договарят от компетентните органи на двете страни.

6.5. Страните насърчават съответните органи в съответните си страни да обменят информация и публикации с археологическо съдържание. Те също така насърчават организирането на съвместни семинари по теми от взаимен интерес, които ще провеждат по време на тази програма. Подробности в тази връзка се определят от Министерството на културата на Република България и Израелския орган по антиките.

6.6. По време на изпълнението на тази Програма Страните обменят в зависимост от наличните ресурси по един (1) експерт всяка година в областта на археологията, опазването на антиките, реставрацията на културното наследство или консервацията на паметници и архитектура за период до пет (5) дни. Подробности в тази връзка се определят от Министерството на културата на Република България и Израелския орган по антиките.

6.7. Графикът на посещенията за културен обмен на експерти, музейни специалисти и археолози се обсъжда най-малко три месеца преди заминаването на делегациите за съответната страна.

7. Литература и панаири на книгата

7.1. Страните работят съвместно за насърчаване на превода на съвременна проза, поезия и други литературни произведения на своята страна на езиците на другата страна. Страните също така насърчават разпространението на тези преведени произведения.

За тази цел Страните ежегодно организират обмен на трима души (писатели, поети или преводачи) за престой до пет дни, докато тази програма е в сила.

7.2. Страните насърчават писатели и редактори да участват в семинари, уъркшопове и поетични четения с цел насърчаване на по-доброто разбирателство между двете литературни общности. Страните подкрепят участието на поети и писатели във фестивали и литературни събития за не повече от пет (5) дни годишно.

7.3. Страните насърчават преките контакти между книгоиздателите и националните библиотеки.

7.4. Всяка от Страните отправя покани към другата за участие в съответните си международни панаири на книгата на комерсиална и некомерсиална основа, докато настоящата програма е в сила.

Българската страна кани Израелската страна да участва в Софийския международен панаир на книгата. Информация за панаира е налична на <https://www.abk.bg>.

8. Кино и аудио-визуално изкуство

8.1. Страните насърчават участието на филми и филмови дейци в международните филмови фестивали на другата страна. Страните насърчават специални филмови ретроспективи на другата страна като част от международните филмови фестивали, които се провеждат в тяхната страна.

8.2. Страните насърчават провеждането на филмови седмици на другата страна в собствената си страна. Филмите, които се прожектират в рамките на събитията, трябва да имат английски субтитри, ако езикът на филма не е английски.

8.3. Всяка Страна насърчава взаимните посещения на експерти или публични личности в областта на киното. За тази цел Страните обменят ежегодно по двама експерти в областта на киното и аудио-визуалното изкуство за период до пет дни за участие във фестивали, конференции, прегледи, срещи, ретроспективи и други престижни международни събития.

8.4. Страните насърчават сътрудничеството между експерти в областта на киното и телевизията, както и между институтите за кино и телевизия.

Страните приветстват прякото сътрудничество между филмовите и телевизионните академии, както и между техните национални кинотеки, и обмена на студенти и преподаватели в тази област.

8.5. Страните потвърждават интереса си за насърчаване на копродукциите между български и израелски филмови продуценти въз основа на Споразумението за кинематографична копродукция между правителството на Република България и правителството на Държавата Израел, подписано в Йерусалим на 27 март 2012 г.

8.6. Страните насърчават сътрудничеството между телевизионните институции на двете страни, както и обмена на материали (игрални и документални) и експерти в тази област на комерсиална и некомерсиална основа. Освен това Страните насърчават провеждането на семинари по темата за образователната телевизия, обучението на персонала и справочните материали, насочени към подобряване на познанията и разбирането на всяка от страните за другата страна.

9. Архиви и библиотеки

9.1. Страните насърчават взаимното сътрудничество между архивните отдели на държавните и обществените институции и библиотеки съгласно съответното им законодателство чрез обмен на експерти, научни публикации, микрофилми, книги, дигитална информация, копия на документи, бази данни и нормативни документи. Обменът се осъществява в съответствие с вътрешните закони и разпоредби на всяка страна и се подчинява на бюджетните рамки на Страните.

9.2. Страните вземат предвид възможността в зависимост от наличните ресурси за обмен на един архивист или библиотекар за не повече от пет дни по време на периода на тази Програма с цел получаване на информация за организацията на съответните архиви/библиотеки, както и за учебни и изследователски мисии.

10. Сътрудничество в рамките на международни организации

Страните си сътрудничат в областта на образованието, науката, културата, спорта, младежта и комуникациите в рамките на международните организации с цел обмяна на информация и реализиране на общи програми за действие.

11. Младежки обмен

11.1. Страните се съгласяват, че младежкият обмен съставлява основен принос към отношенията между двете страни. Следователно те подкрепят подобни програми. Акцентът е поставен върху активното участие на младите хора в общността и насърчаването на младежкото сътрудничество и работа в мрежа чрез конкретни младежки дейности.

11.2. Страните насърчават съвместни проекти в областта на младежта. В тази връзка подробностите се определят между Министерството на младежта и спорта на Република България и Израелския съвет за младежки обмен.

12. Спорт

Страните насърчават сътрудничеството в областта на спорта основно чрез обмен на спортни отбори, треньори и експерти в различни спортове. Подробностите се уточняват чрез взаимни консултации между заинтересованите организации на двете държави. Редът и условията на тези обмени се договарят между заинтересованите организации на двете държави.

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

13. Интелектуална собственост

13.1. Всяка Страна осигурява юридически инструменти за защита на правата на интелектуална собственост на всички материали, получени в рамките на настоящата Програма, в съответствие със законите и разпоредбите, които са в сила в нейната страна.

13.2. Правата върху интелектуална собственост, придобити или създадени в резултат на съвместна дейност в съответствие с настоящата програма, ще бъдат конкретизирани чрез взаимнодоговорени условия, определени в отделни договори преди започване на съвместната дейност.

13.3. Някоя Страна не може да предава каквато и да е търговски ценна поверителна информация, получена в изпълнение на настоящата програма, на която и да е трета Страна, без предварително писмено съгласие на Страната, от която произлиза такава информация.

14. Финансови разпоредби

14.1. Финансовите и други разпоредби, както и графици на събитията, се договарят чрез взаимни консултации между съответните власти на двете страни. При липса на специални договорености финансовите условия ще бъдат на реципрочен принцип, а именно:

- Изпращащата Страна покрива разходите за международен транспорт на своите делегации и представители.

- Приемащата Страна покрива квартирните разходите на своя територия.

14.2. Обмен на хора (художници, експерти и т.н.):

Обменът се регулира, както следва:

- Поканените лица или делегации трябва да могат да общуват на езика на приемащата държава или институция или на английски, или на друг взаимно договорен език.

- Всеки човек и делегация са отговорни за собствената си медицинска застраховка.

14.3. Стипендии:

14.3.1. В съответствие с тази Програма българската страна предоставя ежегодно на реципрочна основа на израелските студенти, които са бенефициенти на академични стипендии и са приети за обучение в държавни висши училища в магистърска, докторантска или постдокторантска програма (с изключение на специалностите от области на висше образование "Здравеопазване и спорт" и "Изкуства"), следното:

- а. такси за частично обучение - 50% от таксите за частично или пълно обучение (за срок от една академична година);

- б. стипендия за една академична година (10 месеца) в съответствие с действащото национално законодателство;

- в. настаняване срещу заплащане в студентско общежитие;

- г. право на хранене в студентски стол срещу заплащане;

- д. здравно осигуряване, с изключение на стоматологична помощ и хронични заболявания.

14.3.2. Израелската страна ежегодно предоставя на българските студенти, които са бенефициенти на академични стипендии за една учебна година, в съответствие с тази Програма следното:

- а. частично обучение за една академична година (8 месеца в периода октомври - юни) в магистърска, докторантска или постдокторантска програма, с изключение на специалностите "Медицина" и "Ветеринарна медицина";

- б. такси за частично обучение - 50% от таксите за частично обучение, максимум до 6000 щ.д.;

- в. месечна надбавка за една академична година (8 месеца);

- г. базова здравна застраховка.

Повече информация за сроковете и условията на стипендиите, които се отпускат за една академична година, се разпространява ежегодно чрез правителствените канали, както и на електронната страница на израелското Министерство на външните работи:

https://www.gov.il/en/service/scholarships_application_for_academic_studies_in_israel?trigger=sugg.

14.3.3. Израелската страна предоставя на участниците в летния курс на Езиковата школа ULPAN/бенефициенти на стипендиите, приети в рамките на тази Програма, следното:

- а. безплатно обучение;

- б. надбавка за покриване на дневните разходи в съответствие с условията на езиковата школа/академичните институции;

в. здравно осигуряване, с изключение на стоматологична помощ и хронични заболявания.

14.4. Обмен на изложби: Финансовите разпоредби за всеки проект ще бъдат договорени поотделно между страните.

15. Заключителни разпоредби

15.1. Тази Програма не изключва осъществяването на други обмени в областта на културата, науката и образованието.

15.2. Страните се съгласяват, че всички инициативи, посочени в тази Програма, ще се осъществяват в рамките на средствата, отпуснати в съответните им годишни бюджети.

15.3. Всички дейности, извършвани в съответствие с настоящата Програма, от която и да е от Страните се извършват в съответствие със законите, регулациите и процедурите на тази Страна.

15.4. Всички различия, които могат да възникнат в хода на настоящата Програма, се уреждат по дипломатически път.

15.5. Страните поверяват на своите компетентни органи изпълнението на тази Програма.

15.6. Тази Програма може да бъде изменена по взаимно съгласие на Страните. Измененията се правят в писмена форма.

15.7. Настоящата програма влиза в сила в деня на нейното подписване и ще остане в сила до 31 декември 2025 г.

Тя автоматично ще бъде удължена за допълнителен период от три (3) години, освен ако някоя от Страните не уведоми другата с дипломатическа нота за намерението си да я прекрати най-малко деветдесет (90) дни преди датата на нейното планирано прекратяване.

Подписана в София на 13 юни 2022 г., което съответства на 14 сиван 5782 г. в еврейския календар, в два оригинални екземпляра на английски език, като двата текста са еднакво автентични.